

Dosarul nr. 2r-135/23
2-19108058-01-2r-22032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Iu. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Mariana Pitic

examinând recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ivlevi”, în procedura falimentului, împotriva Iraidei Truhin, intervenienți accesorii Andrei Pețenti, Iraida Pețenti, Andrei Gîrleanu, Ion Guzun și notarul Natalia Izdebschi cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice,

împotriva încheierii din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Ivlevi”, în procedura falimentului, împotriva hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 02 iulie 2019, administratorul insolvenței SRL „Ivlevi”, Vitalie Mămăligă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Iraidei Truhin, intervenienți accesorii Andrei Pețenti, Iraida Pețenti, Andrei Gîrleanu, Ion Guzun și notarul Natalia Izdebschi cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice.

Prin hotărârea din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de administratorul insolvenței SRL „Ivlevi”, Vitalie Mămăligă.

La 15 august 2022, SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a amânat plata taxei de stat în sumă de 9 797,91 lei, pentru depunerea cererii de apel, în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă, nu s-au dat curs cererii de apel depuse de SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului și s-a acordat apelantului termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu

vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 13 ianuarie 2023, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, a depus cerere de apel motivată, solicitând repunerea în termen a cererii de apel motivată, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului împotriva hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu au lichidat neajunsurile cererii de apel.

La 28 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie dispusă acceptarea cererii de apel motivată ca fiind depusă în termenul acordat de instanță.

În motivarea recursului lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este nefondată, neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că cu încheierea instanței de apel din 20 decembrie 2022 a făcut cunoștință la data de 11 ianuarie 2023, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei.

A susținut că nu este de acord cu concluzia instanței de apel precum că expedierea actului judecătoresc la poșta electronică a lichidatorului este suficient de a proba faptul recepționării acestuia, or, dovada citării urmează a fi dovedită prin mijloace sigure și bazate pe probe nemijlocite și nu interpretative.

Astfel, de către instanță nu a fost dovedit faptul transmiterii și confirmarea primirii actelor de procedură de subiecții vizați prin poșta electronică a apelantului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa poștală a recurentului, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mamaliga, mun. Chișinău, bd. Decebal, 78, ap. 2, la data de 18 ianuarie 2023 (f.d. 138, Vol. II), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 28 februarie 2023, este în termen.

La 22 martie 2023, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 193, Vol. II), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă, că la 15 august 2022, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel cu casarea integrală a hotărârii contestate.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a amânat plata taxei de stat în sumă de 9797,91 lei, pentru depunerea cererii de apel, în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (2) CPC, nu s-au dat curs cererii de apel depuse de SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului și s-a acordat apelantului termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că la 26 decembrie 2022 Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 20 decembrie 2022 la adresa electronică a lichidatorului SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, indicată în cererea de apel: vitaliimamaliga@mail.ru (f.d. 169, Vol. II).

Articolul 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

La 13 ianuarie 2023, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel ca fiind depusă în termen, casarea hotărârii din 15 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Urmare, prin încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel prin încheierea din 17 ianuarie 2023 legal și întemeiat a restituit apelul declarat de lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs găsește ca neîntemeiat dezacordul recurentului cu încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul motivat declarat de către lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, pe motivul neîndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În susținerea opiniei enunțate Completul de judecată reține că, încheierea instanței de apel din 20 decembrie 2022, a fost comunicată apelantului prin intermediul poștei electronice la data de 26 decembrie 2022, așa cum rezultă din dovada de comunicare (f.d. 169, Vol. II).

Este de remarcat faptul că trimiterile electronice prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei Internet se efectuează imediat. Prin urmare, în speță, termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor a început să curgă la 27 decembrie 2022, ziua imediat următoare zilei în care a fost expediată încheierea care impunea la un anumit comportament procedural și a expirat la 05 ianuarie 2023 (zi de joi), însă lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, a expediat cererea de apel motivată, prin intermediul poștei electronice, la data de 13 ianuarie 2023.

Astfel, în termenul indicat de instanța de apel până la 05 ianuarie 2023, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, nu a prezentat cererea de apel motivată.

Prin urmare, prin restituirea cererii de apel conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a procedat în strictă conformitate cu legea procesuală.

Nu poate fi reținut argumentul invocat lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, în cererea de recurs precum că nu a recepționat încheierea instanței de apel din 20 decembrie 2022, deoarece la materialele dosarului ar lipsi o dovadă a recepționării acesteia, or, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, înscris care conține datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea încheierii din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la adresa electronică a apelantului/recurentului lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, lipsesc, fiind prezumată recepționarea acesteia de către destinatar.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin urmare, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, fiind cel interesat de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștient că încă la data 15 august 2022 a fost depus apelul nemotivat și netimbrat, trebuia să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv, inclusiv să verifice poșta electronică, pentru efectuarea actului de procedură în interiorul termenului stabilit de instanța de judecată.

Completul de judecată reține că instanța de apel a întreprins toate măsurile necesare pentru a aduce la cunoștința recurentului/apelantului lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, încheierea din 20 decembrie 2022, prin care s-a acordat termen de lichidare a neajunsurilor cererii de apel, expediind copia acesteia la adresa electronică a apelantului indicată în cererea de apel.

Sub acest aspect justificat, prin prisma art.10 din Codul de procedură civilă, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

Astfel, Completul de judecată relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel

prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării în termen a neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o ”instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Prin urmare, Completul de judecată consideră că deoarece în termenul indicat de instanța de apel, lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, nu a lichidat neajunsurile indicate, instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de ultimul, or apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 20 decembrie 2022 și nu a prezentat cererea de apel motivată în termenul indicat de instanța de apel.

Completul de judecată precizează că circumstanțele expuse de lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, în recursul declarat nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile cînd instanța de apel și-a motivat soluția bazîndu-se pe prevederile legale.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de lichidatorul SRL „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă, și de a menține încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ivlevi”, în procedura falimentului, Vitalie Mămăligă.

Se menține încheierea din 17 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ivlevi”, în procedura falimentului, împotriva Iraidei Truhin, intervenienți accesorii Andrei Pețenti, Iraida Pețenti, Andrei Gîrleanu, Ion Guzun și notarul Natalia Izdebschi cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic